

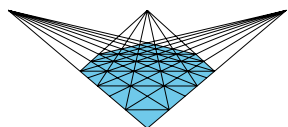
Park van Nieuwenhove te Middelburg tijdens de inundatie om Walenrecht te bevrjden in 1944. Historisch-Topografische Atlas Middelburg, nr. B. 1454.

DUURZAAM
BEWAREN

VEILIG
BEHEREN

BESCHIKBAAR
STELLEN

ZEEUWSARCHIEF

PUBLIEKSJAARVERSLAG 2024

‘Het publieksbereik wordt steeds groter door onze activiteiten’

Op 1 januari 2025 mocht ik het stokje overnemen van Hannie Kool-Blokland als directeur van deze prachtige organisatie.

In 2024 is er weer ontzettend veel gedaan aan digitalisering, toegankelijk maken, acquisitie van collecties en het op orde brengen daarvan, en aan nieuwe en reeds lopende e-Depot-aansluitingen. Het infocentrum werd zowel online als offline goed gevonden en bij restauratie en behoud is veel herverpakt en zijn archieven voorbereid op digitalisering. We hebben met verschillende activiteiten en communicatie uitingen een breed publiek bereikt.

De beleidsthema's 'water' en 'slavernij en slavenhandel' stonden ook dit jaar volop in de belangstelling. En het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 Blik op de toekomst is verschenen.

Meer over ons werk in 2024 lees je in dit publieksjaarverslag.

Anya Luscombe
Directeur

Presentatie Lokaal besturen tussen bezetter en burger – 80 jaar vrijheid tijdens de Open Dag.

CIJFERS LOCATIES | MENSEN

LOCATIES

1

ZA Middelburg

Hofplein 16

– hoofdlocatie: studiezaal, depot en kantoren

1684 bezoekers

6541 aangevraagde archiefstukken

1332 inventarisnummers gescand

1997 inlichtingen via e-mail

2

ZA Zierikzee

Laan van Sint Hilaire 2

– studiezaal en depot voor archieven Schouwen-Duiveland

513 bezoekers

742 aangevraagde archiefstukken

160 inventarisnummers gescand

624 inlichtingen via e-mail

3

ZA Vlissingen

Hellebardierstraat 2

– depot voor gedigitaliseerde, en daarmee weinig fysiek geraadpleegde, archieven

4

ZA Terneuzen

Kennedylaan 1

– depot voor de waterschapsarchieven van Zeeuws-Vlaanderen
– studiezaal open op afspraak

MENSEN

Aantal medewerkers

67 = 51,43 fte

Verdeling leeftijd

jongste medewerker 16

oudste medewerker 66

2 tieners

10 twintigers

9 dertigers

10 veertigers

18 vijftigers

17 zestigers

Aantal vrijwilligers

76

Kwaliteitsmonitor

8,1 voor dienstverlening

Herdenkingsjaar slavernijverleden & archief MCC

Het nationaal herdenkingsjaar slavernijverleden liep van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024. Dit zorgde voor nog meer nationale en internationale belangstelling voor het archief van de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC) dan de voorgaande jaren. We hebben veel bestuurders, bewindslieden, belangengroepen en wetenschappers uit binnen-en buitenland ontvangen voor o.a. een presentatie en bezoek aan het depot. Er zijn archiefstukken te zien geweest in exposities elders en we konden met kennis en advies bijdragen aan diverse media- en kunstprojecten. Onze eigen tentoonstelling 'Ooggetuigen van de slavenhandel' is veel bezocht en een aangepaste versie hiervan was als reizende tentoonstelling op verschillende locaties in Ghana te zien.

Onderzoek doen naar de MCC archieven.

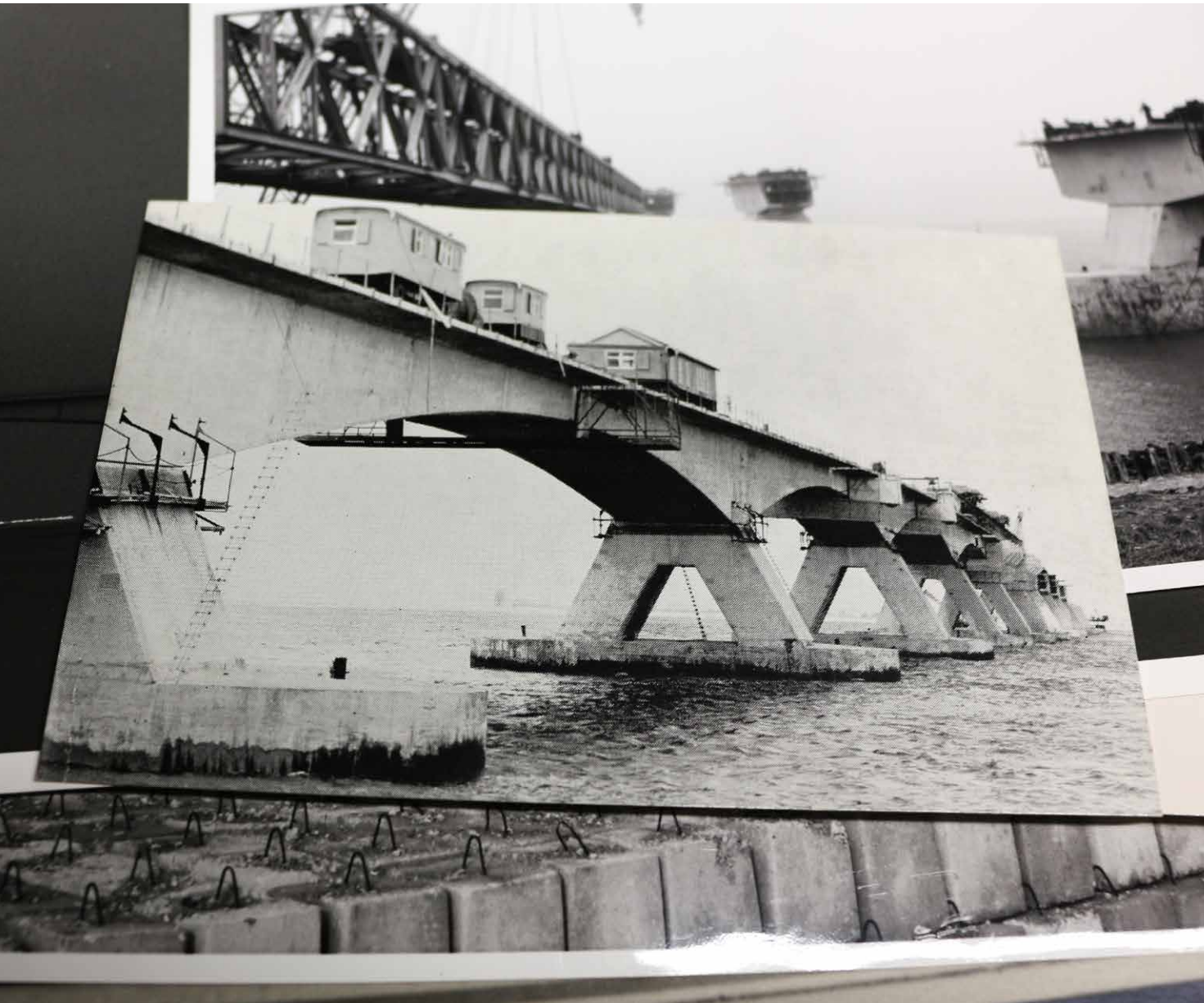
Tracie Hall, laureaat Four Freedom Awards, bezichtigt stukken van de MCC. Hall is wetenschapper, bibliothecaris en voormalig directeur van de American Library Association, de eerste zwarte vrouw in de bijna 150-jarige geschiedenis van het instituut.

Aanwinst: foto's Zeelandbrug

Uit de 165 aanwinsten die het Zeeuws Archief in 2024 verwierf, behoren de diverse stukken over de Zeelandbrug tot de mooiste. De stukken beslaan de periode 1962-1990. Veel afbeeldingen in de aanwinst laten zien hoe de Zeelandbrug gebouwd is. De brug heet dan nog Oosterscheldebrug. De collectie is geschonken door de Heemkundige Kring De Bevelanden en vormt een aanvulling op het archief van de Provinciale Zeeuwse Brug Maatschappij (PZBM).

Andere aanwinsten zijn bijvoorbeeld een aanvulling op het archief van het Rode Kruis (ca. 1938-2019) en het complete archief van de Protestantse gemeente Philippine-Sluis-Sas van Gent.

 [Bekijk het archief van PZBM.](#)

De nieuw binnengekomen foto's van de Zeelandbrug moeten nog geïnventariseerd worden.

300.000 afbeeldingen in de Beeldbank

In juli van dit verslagjaar bereikten we een mijlpaal. In totaal bevat de Beeldbank van het Zeeuws Archief nu meer dan 300.000 afbeeldingen, die gewoon thuis vanaf de bank te bekijken zijn. Deze mijlpaal werd bereikt door het opnemen van 4.000 gedigitaliseerde dia's van het Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek (DIHO).

En het aantal afbeeldingen blijft oplopen! Ontdek het zelf en neem een kijkje in onze beeldbank.

Naar de beeldbank.

CIJFERS ARCHIEVEN EN COLLECTIES

In strekkende meters is er nu 3 kilometer van de archieven en collecties van het Zeeuws Archief gedigitaliseerd. Dat is 8 procent van het totaal.

Partners en beheerde meters

300	Kapelle
4.000	Middelburg
5.046	Provincie Zeeland
11.060	Rijk
3.905	Schouwen Duiveland
2.662	Terneuzen
3.000	Veere
2.200	Vlissingen
1.703	Waterschap Scheldestromen
725	Waterschap Scheldestromen Zeeuws Vlaanderen
34.601	Totaal

Archieven in Zeeuws e-Depot

600 GB	gemeenten Terneuzen
518 GB	gemeente Middelburg
710 GB	gemeente Tholen
918 GB	eigen archief met gedigitaliseerd materiaal
2.746 GB	Totaal

Beschikbaar gedigitaliseerd archief

2018	8.390 GB
2019	12.905 GB
2020	17.389 GB
2021	22.281 GB
2022	29.427 GB
2023	37.322 GB
2024	41.846 GB

Het aantal gigabyte geeft aan hoeveel gedigitaliseerde (van papier en beeld samen) informatie we in het archiefbeheerssysteem hebben verwerkt en toegankelijk gemaakt voor onderzoek.

Reactie uit de Kwaliteitsmonitor:

Hele fijne sfeer; altijd behulpzame mensen. De studiezaal is ook heerlijk om in te vertoeven tijdens de hete zomer. Er is zoveel te vinden. En er is hulp als je er niet uitkomt.

Geslaagde pilot 'Reizen door de Tijd' in Zeeland

Ons streven is zoveel mogelijk schoolkinderen tenminste één keer in het Zeeuws Archief te ontvangen. Daarom bieden we een uitgebreid educatief programma. De pilot waar het Zeeuws Archief in 2024 aan mee heeft gewerkt, werd een succes. Leerlingen uit het basisonderwijs kregen door de nieuwe leerlijn 'Reizen door de Tijd in Zeeland' een beeld van wat een archief doet. Bovendien hebben ze zelf kunnen ervaren hoe het werkt door te leren wat ze zelf kunnen bewaren. Iedereen heeft immers een eigen, persoonlijk archief.

Ook zelf aan de slag met educatie?

Reizen door de tijd in Zeeland door Anneke van Waarden, klas groep 6 van de Vlissingse Schoolvereniging in de studiezaal.

80 jaar bevrijding

In 2024 stonden we stil bij de Tweede Wereldoorlog ('40-'45), de bevrijding en de periode van wederopbouw. 80 jaar eerder werd Zeeland bevrijd, te beginnen met Zeeuws-Vlaanderen vanaf september 1944 en met als laatste Schouwen-Duiveland in mei 1945.

We zijn een groot digitaliseringsproject gestart van diverse wederopbouwarchieven, archieven van de Commissaris van de Koningin en het Militair Gezag. We organiseerden ook drie bijeenkomsten rondom de openbaarmaking van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR). De jaarlijkse Open Dag kreeg de titel: Bevrijd en dan? – de bevrijding van Zeeland. Een succesvolle dag met zo'n 300 bezoekers en uitgebreid aandacht voor de bevrijding van Zeeland middels lezingen, rondleidingen in het depot, een stads-wandeling en meer.

 Themapagina over 80 jaar bevrijding
in Zeeland.

Gezicht op het stadhuis van Middelburg na de beschieting van de stad op 17 mei 1940. Foto, deel van een stereofoto, C.P. Snijders. Zeeuws Archief, Collectie Beeld en Geluid, inv.nr 131-13

Tijdens een bijeenkomst over CABR-archieven in Goes presenteerde Ina-Maria Duynhouwer de tussenstand van haar onderzoek.

Lancering fellowships

Voor het eerst heeft het Zeeuws Archief twee fellowships beschikbaar gesteld. Met fellowships krijgen studenten en pas afgestudeerden de kans om praktijkervaring op te doen met bronnen uit het Zeeuws Archief. Deze beurzen worden financieel mogelijk gemaakt door de Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief. De eerste uitvraag ging naar onderzoek over de Tweede Wereldoorlog en 80 jaar vrijheid in Zeeland. Shannon van Essen deed onderzoek naar Vrouwen in het verzet in Zeeland en Ina-Maria Duynhouwer onderzocht (vermeende) collaboratie en zuivering in bevrijd Noord- en Zuid-Beveland. Beiden hebben zij hun onderzoeksresultaten tussentijds gepresenteerd om het geheel in 2025 af te ronden.

Meer weten over hun onderzoek?

CIJFERS DIGITALISERING

excl. beeld, Metamorfoze en Scannen op verzoek

113 METER = 4.291 INVENTARISNUMMERS = 426.702 SCANS

Commissaris van de Koningin
in Zeeland, 1940-1969

18 meter

105.629 scans

Militair Gezag, 1944-1946

15 meter

63.000 scans

Stichting Herbouw Middelburg
en Walcheren, 1940-1948

8 meter

51.727 scans

Gemeente Middelburg,
Dienst Herbouw Middelburg,
1949-1959

17 meter

23.002 scans

Gemeente Vlissingen, 1937-1970

1,5 meter

7.653 scans

Dienst Gemeentewerken
Vlissingen, 1940-1971

1 meter

5.842 scans

Gemeente Kapelle, 1795-1969

1 meter

4.274 scans

Besturen in Zeeland; Prelaat
en Edelen, 1420-1572

2,5 meter

6.325 scans

Rechterlijke Archieven Zeeland,
1811-1838

50 meter

165.327 scans

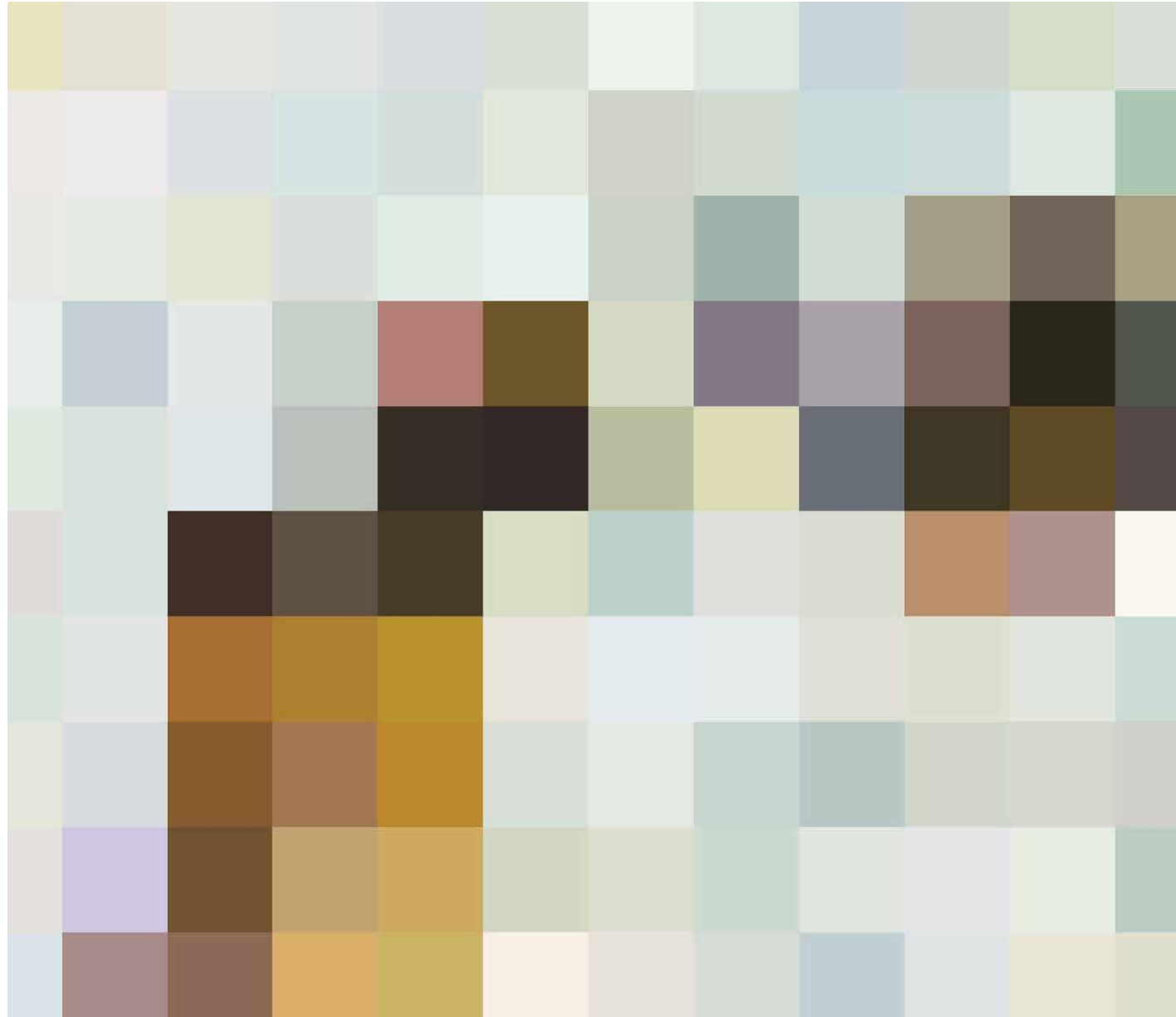
Voor het eerst digitaal gevormd archief uitgeplaatst in Zeeuws e-Depot

Het Zeeuws Archief heeft een eigen Zeeuws e-Depot, waarin born digital archief wordt bewaard en beheerd. Het biedt Zeeuwse overheden digitale opslag, authenticiteit en toegankelijkheid; informatiebeheer volgens de wettelijke eisen. In 2024 is voor het eerst door een zorgdrager digitaal gevormd archief uitgeplaatst in het Zeeuws e-Depot. De gemeente Tholen stelde digitale dossiers uit de periode 1989-2017 veilig, zodat ook die archieven in goede en geordende staat blijven.

Per 1 oktober is de gemeente Borsele aangesloten bij het Zeeuws e-Depot. Dat brengt het aantal aansluitingen op 9 van de 15 overheden.

Lees hoe we de duurzame toegankelijkheid
van informatiebeheer waarborgen.

Archieven van Zeeuwse families online

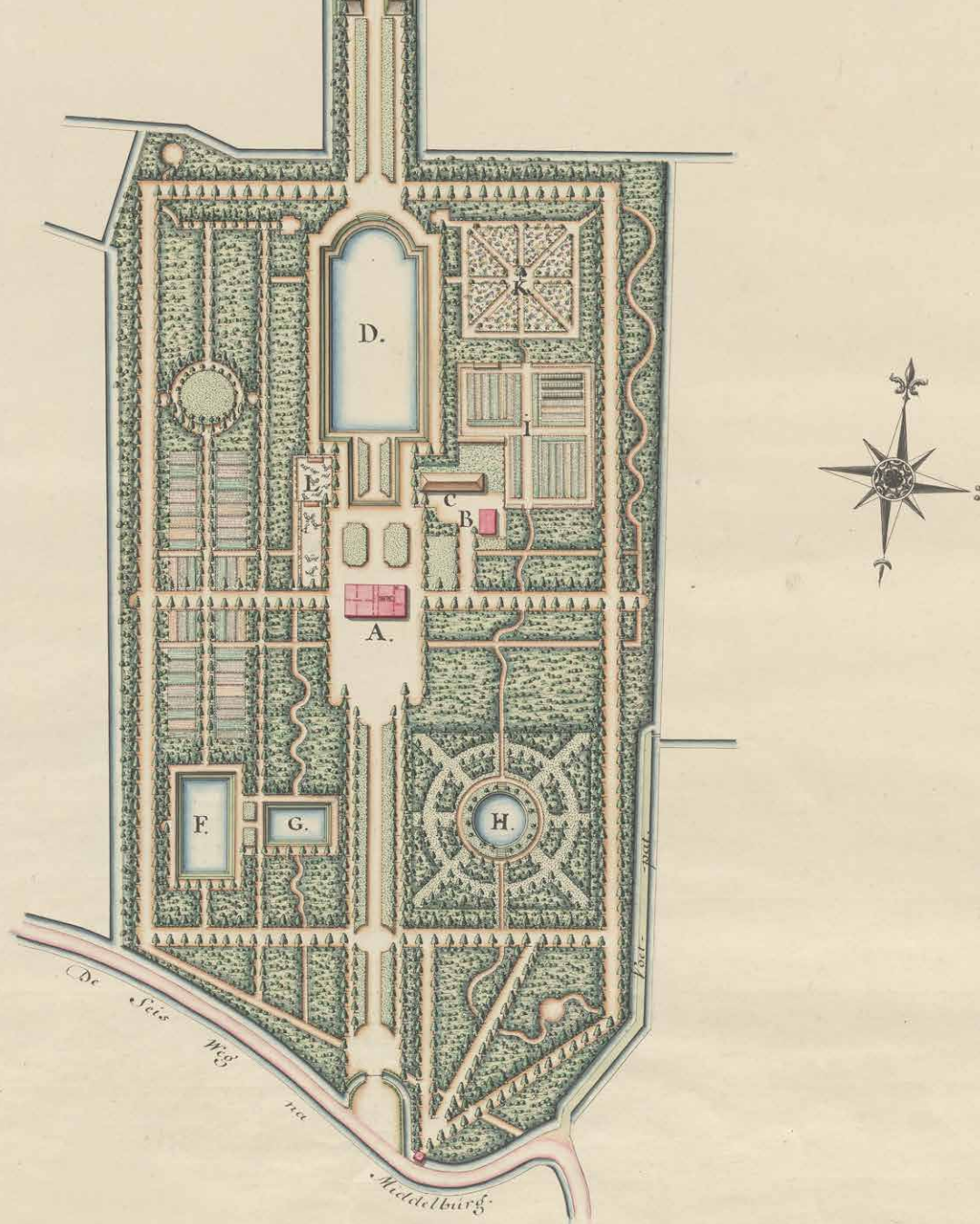
Dankzij een bijdrage van Metamorfoze digitaliseerden we 40 meter archief van negen Zeeuwse families. Zeeland bekleedde door de eeuwen heen een belangrijke rol op nationaal en internationaal niveau. Het was na Holland het belangrijkste gewest. Dat komt terug in de rijke archieven van de vooraanstaande Zeeuwse families. De negen families zijn: familie de Huybert, familie Schorer, familie Mathias Pous-Tak van Poortvliet, familie van Doorn, familie Sprenger, familiebedrijf Spoors en Sprenger, A.A. Brown, familie Mauritz en familie Clijver. Bekijk de archieven online.

Archieven Zeeuwse families.

Metamorfoze is het Nationaal Programma voor het behoud van het papieren erfgoed.

Schale van 50

Plan van de buitenplaats 'Poppenroeden Ambacht', 1772. Familie Schorer, inv.nr 1104.

Hoogtepunt op 14 meter diepte

Het Zeeuws Archief heeft een eigen restauratieatelier in huis. We conserveerden 22 grote kaarten, om te voorkomen dat de stukken verder in verval raken. Zo blijven de kaarten voor de lange termijn bewaard. Bovendien is conserveren een vereiste voordat er gedigitaliseerd kan worden. De kaarten zijn geïntervalliseerd door archivaris C. de Waard, aan het begin van de twintigste eeuw. Bij hoge uitzondering werd er deze keer gerestaureerd in het depot.

 Benieuwd hoe dat conserveren in zijn werk gaat en waarom op 14 meter diepte?

Behoudsmedewerker Dagmar Heijelaar-Sijnke aan het werk in het depot.

Hannie Kool-Blokland tijdens haar afscheidssymposium.

Hannie Kool-Blokland neemt afscheid

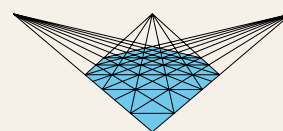
In 2024 hebben we afscheid genomen van Hannie Kool-Blokland als directeur van het Zeeuws Archief. Hannie Kool-Blokland was directeur van het Zeeuws Archief, rijksarchivaris in Zeeland, gemeentearchivaris van Middelburg, Veere, Vlissingen, Schouwen-Duiveland, Kapelle, Terneuzen, en waterschapsarchivaris van Waterschap Scheldestromen. Onder haar leiding groeide het Zeeuws Archief in partners, in medewerkers, in te beheren archieven: analoog én born digital in een nieuw, digitaal depot: het Zeeuws e-Depot.

We zijn enorm dankbaar voor wat Hannie in 14 jaar voor het Zeeuws Archief heeft betekend.

Lees hier het afscheidsinterview.

ZEEUWS ARCHIEF

Dit publieksjaarverslag 2024 is digitaal verspreid onder relaties en gepubliceerd op de website van het Zeeuws Archief.

Tekst en coördinatie

Communicatie Zeeuws Archief

Fotografie

Beeldbank Zeeuws Archief,
Zeeuws Genootschap en
(medewerkers) Zeeuws Archief

Ontwerp en opmaak

DATBureau, Amstelveen

Bezoekadres

Hofplein 16
4331 CK Middelburg
T (0118) 678800
info@zeeuwsarchief.nl
www.zeeuwsarchief.nl

'n Zee van Tijd

DIGITALE NIEUWSBRIEF

WORD
VRIEND
VAN HET
ZEEUWS
ARCHIEF